

המבקשת:

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד אבנר פינצ'וק ו/או דן יקיר ו/או
דנה אלכסנדר ו/או עאוני בנא ו/או לילה מרגלית
ו/או עודד פלר ו/או טלי ניר ו/או גיל גן-מור ו/או
תמר פלדמן ו/או נסרין עליאן ו/או משכית בנדל
ו/או שרונה אליהו חי ו/או אן סוצ'יו ו/או רגד
ג'ראיסי ו/או רעות כהן ו/או סנא אבן ברי

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רחוב נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טלפון: 03-5608185, פקס: 03-5608165

העותרת:

חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד עופר לריש ו/או סיון נוימרק צוריאל
ראב"ד מגריזו בנקל ושות', עורכי דין
מבית אירופה, שד' שאול המלך 37, תל אביב-יפו
טלפון: 03-6060260; פקס: 03-6060266 – 03

- נ ג ד -

המשיבים:

הנהלת בתי המשפט

ע"י ב"כ עו"ד אבי מיליקובסקי
ממחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
טלפון: 02-64666139

בקשה להצטרף לדיון כ"ידיד בית המשפט" (Amicus Curiae)

בית המשפט הנכבד מתבקש להתיר למבקשת להצטרף לדיון בעתירה במעמד של "ידיד בית המשפט".

ואלה נימוקי הבקשה:

1. על סמך ניסיונה בקידום זכויות אדם חוקתיות ומומחיותה בהיבטים המשפטיים והאחרים של הסוגיות שבמוקד העתירה, מבקשת **האגודה לזכויות האזרח בישראל** להצטרף לדיון במעמד של ידיד בית המשפט, להציג את הרקע הרלבנטי ולחוות את דעתה בסוגיה הנדונה.

2. עניינה של העתירה שלפנינו בהחלטת הנהלת בתי המשפט להורות לאתרים משפטיים, שניזונים ממאגר הפסיקה שלה, לוודא שמאגריהם יהיו חסומים בפני מנועי החיפוש ברשת האינטרנט.
3. בשנים האחרונות מקבלת האגודה לזכויות האזרח מספר הולך וגובר של תלונות על פגיעה בפרטיות כתוצאה מפרסום פסקי דין ברשת האינטרנט: אדם שהורשע בגלל שימוש חד פעמי בסם, אדם שחי עם HIV שמצבו הרפואי נדון במהלך בירור תביעת פיצוי בגין נזקי גוף, ומשפחה שבנה התאבד בנסיבות שהתבררו בפסק דין – כל אלה חשופים היום יותר מתמיד לפגיעה בפרטיותם.
4. על רקע זה, פנתה המבקשת לאחרונה להנהלת בתי המשפט, ודרשה ממנה להציב מחסומים טכנולוגיים ומשפטיים בפני הנגשת מאגר פסקי הדין בפני מנועי החיפוש ברשת האינטרנט, בהיותו "מאגר מידע" כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות.
5. הנהלת בתי המשפט הייתה מבין הרשויות הראשונות שתרגמו את עקרון השקיפות לפרסום במדיה דיגיטלית וברשת האינטרנט. בשלהי שנות ה-80 התחילו פסקי דין להתפרסם בתקליטורים שנמכרו בעיקר לעורכי דין ולבתי ספר למשפטים. בהמשך הוקמו אתרים משפטיים שמספקים למנויייהם מסה עצומה של החלטות שיפוטיות ומאפשרים להם לעבד את המידע ולערוך בו חיפושים כיד הדמיון והמקצוענות הטובה. לצורך כך מקבלים האתרים המשפטיים את פסקי הדין מהמערכת הממוחשבת של הנהלת בתי המשפט.
6. כך, בתהליך איטי ו"טבעי", פסקי הדין ובהם מידע אישי, לעיתים רגיש ביותר, נחשפו בפני קהלים הולכים וגדלים, וחשוב מכך - בטכנולוגיה שאפשרה לעבד את המידע, לבצע חיתוכים, הצלבות, יצירת "תיק אישי וירטואלי" וגו'. מעטים נתנו את דעתם לפגיעה ההולכת וגוברת בפרטיותם של הצדדים להליך השיפוטי, ושל צדדים אחרים שנטלו בו חלק.
7. רק לאחר מעשה החלו להגיע תלונות של נפגעים. שטף התלונות התעצם והפך לקול זעקה לאחר שמספר אתרים משפטיים ביצעו מהלך נוסף: הם הקימו "פלטפורמה" מסחרית, והנגישו את מאגרי המידע המשפטיים לכל הגולשים ברשת. במקביל ננקטו פרוצדורות טכנולוגיות, שהגדילו לאין שיעור את חשיפת המידע האישי ואת זמינותו: התוצאות הראשונות שהתקבלו עם הקשת שם אדם במנוע חיפוש, כללו בדרך כלל הפנייה לאתר המשפטי ולכל פסקי הדין בעניינו של אותו אדם. למי שחש שפרטיותו נפגעת הוצע שירות נוסף: תמורת 49 ₪ יסירו את פסק הדין בעניינו מהאתר, וידאגו להעלים את זכרו מתוצאות החיפוש.
8. מפעילי היישומים המסחריים מהסוג המתואר סבורים שהם ממלאים שליחות ומגשימים את עקרון פומביות המשפט, ושהשירות הנוסף של הסרת פסק הדין מהמאגר ניתן "מלפנים משורת הדין". מותר ורצוי לפקפק בהנחה, שלפיה הפצה מסחרית של מאגר מידע ציבורי מתחייבת מעקרון פומביות הדין. שאם כך - מהו הבסיס החוקי להסרת שם המתדיינים שמבקשים זאת? האם שירות ההסרה ניתן "מלפנים משורת הדין", כפי שנטען, או שמא "מלפנים משורת פומביות הדין"?

9. **פרטיות היא שליטה של אדם במידע האישי שלו** ויכולתו להגביל את הגישה של אחרים למידע זה. הפלטפורמה המסחרית של האתרים המשפטיים עושה את ההפך הגמור: היא מגבירה באופן מלאכותי את נגישותו של המידע האישי של אדם, ובמקביל מציעה לאותו אדם לצמצם את הנגישות - להחזיר לידי אדם השליטה במידע האישי שלו תמורת 49 שקלים.

10. יהיו מי שיטענו, שהאתרים המשפטיים מנוהלים על ידי גופים פרטיים, ואלה רשאים לעשות כל דבר שלא נאסר בדין. אבל לפחות בתיק שלפנינו, איננו נדרשים לדון במגבלות החוקיות, שחלות על גורם פרטי שכורה ומעבד מידע אישי ממקורות שונים. שכן, האתרים המשפטיים מעבדים ומנגישים **מידע, שמקורו "במאגר מידע" של מערכת בתי המשפט**. מאגר פסקי הדין מכיל מידע אישי ועל כן חלים עליו גם דיני הגנת הפרטיות וכללי אבטחת המידע הנגזרים מהם, לרבות ובמיוחד הדינים המחמירים שנוגעים להגנת מאגרי המידע הציבוריים שמנהלות רשויות המדינה.

11. יתר על כן, המעבר מעקרון פומביות המשפט לפרסום של פסקי דין מזוהים ברשת האינטרנט, או אפילו "רק" להפצתם בפס מגנטי, אינו ברור מאליו. לא דיי בעקרון הפומביות כדי להסמך את המדינה לפרסם – בעצמה או באמצעות אחרים - פסקי דין **באופן** שחושף את המידע האישי שבהם לחיפוש לפי שם, לכריית מידע אישי ולשימושים אחרים שחורגים מהתכלית של עקרון הפומביות.

12. **תוצאות אלו ואחרות לא נחזו ולא נשקלו** בעת המעבר מפרסום פסקי דין נבחרים בכרכי הפסיקה לפרסום המוני – תחילה בפס דיגיטלי ולאחר מכן ברשת האינטרנט. קשה להלין על מערכת בתי המשפט על שנמנעה מלשקול אותן מבעוד מועד. ה"המהפכה" הדיגיטלית התחוללה במהירות, והיא שינתה ללא הכר את אורחות חיינו, מבלי שהיה בידינו סיפק לעמוד על השינוי ותוצאותיו. אבל אין בכך כדי למנוע או לפטור אותנו עתה מהבחינה המשפטית של החידושים שהכנסנו לחיינו ואת התאמתם לדין.

13. ודוק, הגידול שחל בהיקף הפלישה לפרטיות, בעטייה של רשת האינטרנט, אין בו כשלעצמו כדי לבסס דרישה למשטר את הרשת ולצנזורה. רשת האינטרנט תורמת תרומה גדולה לקידום זכויות האדם והדמוקרטיה ויש לנהוג בזהירות ובחשדנות כלפי כל ניסיון להפעלת צנזורה ברשת לגביה. אבל, **לא רשת האינטרנט היא שעומדת במרכז הדיון שלפנינו אלא הנסיבות והתנאים שבהם רשאית המדינה להעלות על הרשת מאגרי מידע ציבוריים המנוהלים על ידה**.

14. **מה מקור הסמכות להגביל את הפרסום הדיגיטלי של פסקי הדין?** כדי לענות על שאלה זו עלינו להקדים תחילה ולשאול **מה מקור הסמכות לפרסם את פסקי הדין** ולתהות על סיווגה ועל והיקפה. ככל שסמכות זו כוללת גם פרסום דיגיטלי של פסקי הדין, עדיין עלינו לבחון את השיקולים הרלבנטיים ואת מתחם שיקול הדעת של רשות סבירה שמפעילה אותה.

15. להלן נבקש להראות, שהנהלת בתי המשפט מוסמכת ואף חייבת להגן על מאגר המידע שהיא מנהלת - להתנות את העברתו לאתרים המשפטיים בכפוף להבטחה שלא להפקירו ברשת האינטרנט, ולנקוט באמצעים טכנולוגיים שיימנעו מאחרים להעתיק אותו מאתר "נט המשפט".

צירוף המבקשת כ"ידיד בית המשפט"

16. בהילכת כוזלי¹ הכיר בית המשפט הנכבד במוסד "ידיד בית המשפט" ובתרומתו ל"גיבוש עמדה והלכה המשקפת את מגוון המצבים והבעיות שבסוגיה" שעומדת בפני בית המשפט. מאז צורפו גורמים ציבוריים רבים לדיונים בנושאים שונים - בבית המשפט העליון, בבתי הדין לעבודה ובבתי המשפט המחוזיים. אגב כך, גובשה בפסיקה רשימה לא סגורה של קריטריונים לצירוף "ידיד בית משפט", ובין היתר: מהות הגוף המצטרף ומומחיותו; ניסיונו של הגוף והייצוג שהוא מעניק לאינטרס שבשמו הוא מצטרף; סוג ההליך והפרוצדורה הנוהגת בו; מהות הצדדים הישירים להליך; התרומה הפוטנציאלית לדיון. **מבחנים אלה מתקיימים במקרה שלפנינו ותומכים בבקשה.**

17. המבקשת, פועלת מזה 43 שנים לקידום זכויות אדם באמצעות חינוך, דיאלוג עם מוסדות השלטון ועם הציבור, והתדיינות משפטית. במהלך פעילותה רכשה המבקשת מומחיות בכל הקשור להגנה על זכויות היסוד – להלכה ולמעשה - והיכרות רחבה עם סוגיות שונות בתחום זה. בעניין **פומביות המשפט** ניהלה המבקשת בבג"צ התדיינות רבת שנים שבמהלכה הותקנו תקנות חדשות המסדירות את העיון בתיקי בתי המשפט.² למבקשת מומחיות וניסיון גם בכל הנוגע ל**זכות לפרטיות**. בין היתר ניהלה המבקשת התדיינות, שהסתיימה בפסק הדין מנחה בעניין העברת מידע אישי מגוף ציבורי למשנהו, ומגופים ציבוריים לגורמים בשוק הפרטי.³ המבקשת עתרה נגד חוק "האח הגדול" המקנה למשטרה גישה לנתוני תקשורת,⁴ ונגד המאגר הביומטרי של משרד הפנים.⁵ **המבקשת צורפה במעמד "ידיד בית משפט"** לדיונים שהתקיימו בבית הדין הארצי לעבודה בנושא פרטיות במקום העבודה.⁶ בית המשפט המחוזי בתל-אביב צרף את המבקשת לדיון בערעור על **החלטה שלא לאסור פרסום שמה של תובעת בנוזיקין**.⁷ הח"מ משמש כחבר ב"וועדה לבחינת שאלות הנוגעות לפרסום פרטים מזהים בפסקי דין" (ועדת אנגלרד), הגם שלמותר לציין שהדברים שלהלן אינם מתיימרים לבטא את עמדות הוועדה, ואינם מתייחסים לדיוניה.

18. צירוף המבקשת כ"ידיד בית המשפט", יאפשר למבקשת להציג בפני בית המשפט הנכבד את העמדה שהציגה בפני המשיבה דנן, קודם שזו קיבלה את ההחלטה נשוא העתירה.

19. שיקולים של מאזן הנוחות נוטים אף הם לטובת צירוף המבקשת במעמד "ידיד בית המשפט", באשר אין בו כדי לסרבל את הדיון או להכביד עליו: המבקשת חפצה להציג את עמדתה שלהלן, ומעבר לכך תיקבע מידת מעורבותה בהליך על ידי בית המשפט הנכבד כפי שזה ימצא לנכון.

¹ מ"ח 7929/96 כוזלי נ' מ"י, פ"ד נג(1) 529, 554 (1999); ע"ע 1233/01 אוריאל - ע' הרצליה, פד"ע לו 508, 513 (2001).
² בג"צ 5917/97 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים (2009) (להלן: "בג"צ תקנות העיון"); תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקי בית המשפט), התשס"ג-2003.
³ בג"צ 8070/98 האגודה לזכויות האזרח נ' משרד הפנים, פ"ד נח (4) 842 (2004).
⁴ בג"צ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח נ' משרתת ישראל (2012).
⁵ בג"צ 1516/12 פרופ' נהון נ' הכנסת (2012).
⁶ ע"ע (ארצי) 90/08 איסקוב - הממונה על חוק עבודת נשים (2011), בפסקה 10 (פסיקה עקרונית בעניין פרטיות בתיבות הדוא"ל במקום העבודה); ברע (ארצי) 44667-05-13 בת-חן שחר – עיריית שדרות (21.6.2013) (שעון נוכחות ביומטרי).
⁷ ע"א (תל-אביב) 2319/08 פלוני נ' פלונית (שי ישעיהו שנלר, 1.6.2011).

הפגיעה בפרטיות בעידן המידע הדיגיטלי

20. המדיה הדיגיטלית, ובענייננו - פרסום פסקי דין על פס דיגיטלי וברשת האינטרנט, החמירו את הפגיעה בפרטיותם של מתדיינים, עדים וצדדים שלישיים. רשת האינטרנט יצרה כר נרחב לאיסוף מידע, וניצולו של זה נמצא עדיין בחיתוליו. האינטרנט הופך במהירות להיות מוקד של שוק מידע אישי, לאחר שהפך את מסחור המידע ואת ניצולו לפשוטים וזולים. כפי שכותב Solove מגדולי המומחים לפרטיות בעידן המידע:

"We currently live in a world where extensive dossiers exist about each one of us. These dossiers are in digital format, stored in massive computer databases by a host of government agencies and private-sector companies. The problems caused by these developments are profound."⁸

21. קשה לחלוק על כך, שהפצת פסק דין ברשת האינטרנט משנה את היקף החשיפה שלה זוכים פסקי דין, ועקב כך – גם מידת החשיפה של המידע האישי האצור בהם. אכן, גם בעבר היו פסקי הדין (שפרסומם לא נאסר בצו שיפוטי) נגישים לעין הציבור והתקשורת. אלא שהלכה למעשה נגישות זו, חסרת הגבלות באופן תיאורטי, היתה הלכה למעשה מוגבלת ביותר.

22. פרסום בתקשורת של פסקי דין ושל מידע אישי שנכלל בהם היה מותנה בדרך כלל בעניין הציבורי שהם עוררו. כיוון שכך רובם המכריע של פסקי הדין לא זכו לפרסום בתקשורת וגם המעטים שפורסמו – פרסומם היה מוגבל, ולא כלל מידע אישי רגיש אלא אם זה היה רלבנטי לעניין הציבורי שהיה בפרסום פסק הדין. ערוץ אחר של פרסום פסקי דין נועד בעיקרו לחוגים מצומצמים של משפטנים וחוקרים, שנוקקו לפרסום לצורך עבודתם.

23. במצב דברים זה זכה מרבית המידע האישי של מתדיינים וצדדים שלישיים להגנה – אמנם לא הגנה מוחלטת, אבל הגנה מרובה. ברובם המכריע של המקרים היה מידע אישי רגיש נחשף בפני אנשים שכלל לא הכירו את מושא המידע, ואף לא גילו עניין בזיהויו. אכן, גם אז יכולה היתה עלולה עינו של משפטן, שעדיין בכרכי הפ"דים, לנוח במקרה על פסק דין בעניינו של אדם המוכר לו ועקב כך לחשוף בפניו מידע אישי רגיש של אותו אדם. אבל הסיכוי לכך היה קטן ביותר ובדרך כלל לא התממש.

24. באופן תיאורטי יכול היה אלמוני, שביקש לגלות מידע אישי אודות פלוני, או שביקש לכרות לעצמו מידע לפי חיתוכים שונים (למשל רשימת אנשים שלקו במחלה מסוימת) לעבור על גווילי נייר רבים, בכרכי הפ"דים או בארכיון ולמצוא בהם את מבוקשו. אבל הטרחה והמשאבים העצומים שנדרשו למשימה הגבילו אפשרות זו במידה רבה אם לא מוחלטת. מרבית המידע האישי שבפסקי הדין לא

⁸ See: Daniel J. Solove *The Digital Person: Technology And Privacy In The Information Age* (NYU Press 2004) Ch. 2: *The Rise of the Digital Dossier*, p. 13.

נשזף באור הזרקורים ושקע בתהום השכחה בארכיונים של מערכת בתי המשפט או כרכי הפ"דים המצהיבים, תופעה שזכתה לכינוי "Practical Obscurity"⁹.

25. כפי שמתאר זאת Winn במאמר שפרסם בסוגיה שלפנינו:

"Courts must recognize that their case files often contain private or **sensitive personal information** ... In the world of paper judicial records, **the inconvenience of access provides considerable practical protection** for the concerned individuals."¹⁰

ההדגשות כאן ובכל מקום בהמשך אינן במקור אלא אם צוין אחרת – א"פ

26. **שיקולים של הסתברות ושל סבירות מהווים חלק לגיטימי ממערך השיקולים שלנו כאשר אנו שומרים צנעת הפרט שלנו.** כשאנו נפגשים בבית קפה עם אדם, שאת הקשר איתו אנו מסתירים מפני אחרים, כשאנו מפרטים לרוקח את בעיות העיכול שלנו ומאחורינו משתרך תור שמקשיב (או נאלץ לשמוע), או כשאנו משתזפים בחוף נודיסטים – תמיד קיים סיכוי שהדברים יעברו הלאה ויגיעו אל מי שאיננו רוצים שידע עליהם. אבל הסיכוי הזה הוא קטן ובדרך כלל גם אינו מתממש אלא אם מישהו דואג לכך בכוונת תחילה. אבל אם כל המידע האישי שלנו נאגר, מאונדקס ונגיש ברשת האינטרנט – כבר אין פה כל עניין של הסתברות. יש וודאות לאובדן הפרטיות.

27. השינוי שהביאה רשת האינטרנט בהקשר זה אינו נעוץ רק בחשיפה של רשומות אלקטרוניות אישיות לקהל עצום אלא **בהיותן זמינות מאד לחיפוש מתוחכמים, המאפשרות לאתר בקלות שם של מתדיין או עד במשפט – למצוא מחט בערימת שחת, ולאתר התדיינות משפטיות שאפילו לא ידענו על קיומן.** לבסוף, עידן האינטרנט מאפשר לקבץ פיסות מידע נפרדות ובלתי קשורות זו לזו על אודות אינדיבידואל וליצור לו פרופיל אישי מקיף. היבט זה לא נסתר גם מעיניו של בית המשפט העליון, שכבר לפני עשרים שנה עמד על הפגיעה בפרטיות שנוצרת עקב ריכוז פיסות מידע אישי "טריוויאליות"¹¹. וכפי שמתאר זאת Solove:

⁹ Justice Debra Mullins, *Judicial Writing in an Electronic Age*, Supreme Court of Queensland, 21 December 2004, p1; quoted by: Karen Curtis (Privacy Commissioner of Australia) *Access and Privacy: Getting the Balance Right* (2005).

¹⁰ Peter Winn "Online Court Records: Balancing Judicial Accountability and Privacy in an Age of Electronic Information" 79 Washington Law Review 307 (2004) 315.

ראו גם: פניית מנהל בתי המשפט לשופטים, מיום 5.8.2009: "נבקש את שימת לבכם בעת כתיבת החלטות לעניין איזכור פרטים אישיים שאין חובה בהם ואשר פרסומם עלול לגרום לפגיעה בפרטיותם של המתדיינים".

¹¹ "יש שכל פרט ופרט בפני עצמו לא יהווה 'ענינו הפרטי' של אדם, ואילו צירוף של מספר פרטים עם האינפורמציה המתקבלת מהם יהווה עניין כזה." ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח (3) 808 (1994) 834; וראו גם: " גם אם אמנם יכול כעת פלוני לגלות שנכס מסוים נמצא בניהולו של האפוטרופוס, תיתכנה רק שתי אפשרויות לכך: או שהמידע יתגלה לו במקרה תוך עיון מקרי ברישומי לשכת המקרקעין, או שהדבר יתגלה לו לאחר עיון מקיף במאגר הרישום כולו, דבר שהוא למעשה בלתי אפשרי מבחינה מעשית. אין הדבר דומה לגילוייה המסודר של רשימה מרוכזת ומצומצמת הכוללת את פרטיהם של כל הנכסים המנוהלים על ידי האפוטרופוס הכללי. " עתמ (י-ם) 459/07 קינג נ' האפוטרופוס הכללי, (שי' יהודית צור, 13.8.2008).

"If the release of certain information in public records does not make one blush or reveal one's deepest secrets, then what is the harm... [T]he nature of the harm stems from what I call the '**aggregation problem**'. Viewed in isolation, each piece of our day-to-day information is not all that telling; **viewed in combination**, it begins to paint a portrait about our personalities. The aggregation problem arises from the fact that the digital revolution has enabled information to be easily amassed and combined. Even information in public records that is superficial or incomplete can be quite useful in obtaining more data about individuals. **Information breeds information.**"¹²

28. מציאות זאת מחייבת אותנו לחדול מגישה בינארית של "שחור ולבן" בבואנו להגן על הפרטיות ועל המידע האישי שלנו. מידע אישי אינו "פרטי" לחלוטין ואינו "ציבורי" לחלוטין. תפיסה מעין זו היא אנכרוניסטית ושגויה, **ובעידן המידע הדיגיטלי היא עלולה להביא לריקון מתוכן של הזכות לפרטיות.** חיינו רוויים במידע אישי – אנו מותירים אחרינו עקבות דגיטליות בכל אשר נפנה.

האם משמעות הדבר היא שפרטיות היא ערך שנעלם ואיננו? על כך משיב Solove כך :

"The answer to this question is yes only if we adhere to the **dichotomous conception of privacy** as a status, with information being in either a secret private realm or an open public realm.

In order to protect privacy in the Information Age, we **must abandon the secrecy paradigm**. Privacy involves an expectation of a certain degree of **accessibility of information**...[it] entails control over and limitations on certain uses of information, even if the information is not concealed. Privacy can be violated by altering levels of accessibility, by taking obscure facts and making them widely accessible. Our expectation of limits on the degree of accessibility emerges from the fact that information in public records has remained relatively inaccessible for much of our history."¹³

¹² Daniel J. Solove, *Access and Aggregation: Public Records, Privacy, and the Constitution*, 86 MINN. L. REV. 1137 (2002), 1180; see also Ibid: 1209: "The threat to privacy is not in isolated pieces of information, but in increased access and aggregation, the construction of digital biographies and the uses to which they are put."; See also: Karen Curtis *Access and Privacy: Getting the Balance Right* (2005).

¹³ Solove, *Access and Aggregation*, 1173; See also: Solove "Digital Person" (note 8) p. 143-149

29. ואכן, הגנת הפרטיות אינה שקולה לשמירה על סודיות. כפי שמסביר פרופ' מיכאל בירנהק :

"הפרטיות רחבה בהרבה מסודיות. הזכות לפרטיות אינה מגנה רק על מידע סודי... לכל אחד מאיתנו יש דברים שאנחנו מעדיפים לשמור לעצמנו, או ליתר דיוק שאנחנו מבקשים להחליט בעצמנו למי נספר אותם ואיך. איני מסתיר את מצבי הרפואי מהרופא שמטפל בי, מקרובי וחבריי, אבל איני צריך לדווח על כך לכל עובר אורח, וגם לא למעסיק... בלא הזכות לפרטיות לא תהיה לנו אפשרות כזו בכלל."¹⁴

30. אין בעובדה שמידע אישי כבר פורסם בעבר כדי לאיין את זכותו של בעל המידע להמשיך ולשלוט במידע האישי שלו, ובמילים אחרות – אין בה כדי לאיין את זכותו לפרטיות. זאת ועוד, דווקא בעידן הדיגיטלי, כך ראינו, היקף החשיפה ותדירות החשיפה של מידע אישי משליכים בהכרח על ההסתברות להתרחשות פגיעה בפרטיות ועל חומרתה. אכן, מידע אישי של פלוני, שנחשף והגיע לידיעת מכריו – סביר להניח שישאר בזיכרונם עוד זמן רב. לעומת זאת, רבים אחרים שאינם נמנים על חוג מכריו, כלל לא ישיתו ליבם למידע שנחשף היום. אבל ככל שירבו הפרסומים של המידע כך יותר סביר שבעתיד תתרחש פגיעה נוספת בפרטיותו של פלוני.

31. הנה כי כן, בעידן המידע, הגנת הפרטיות אינה מתמקדת רק ב"מידע סודי" אלא בהגבלת גישתם של אחרים אל המידע האישי, וצמצום יכולתם לייצר ממנו "מוצרי מידע", לסחור בהם, ובכך להעמיק את הפלישה לפרטיותו.

32. בעיה נוספת, שנגרמת כתוצאה מפרסום מידע אישי מזוהה באתר בתי המשפט ובמאגרים המשפטיים היא, שהוא מהווה חומר גלם למאגרי מידע חדשים. חשיפת המידע האישי ברשת האינטרנט מאפשרת לכל אדם לכרות מידע, לאחזר אותו ולעבדו, וליצור מאגרי מידע חדשים לא חוקיים¹⁵, ולמצער – מאגרים שמטרותיהם רחוקות כמטווחי קשת מהמטרות שמשרת עקרון פומביות המשפט – מאגר של נשאי איידס, של אימפוטנטים, של עבריינים, של נכים... וכן הלאה.

33. בעידן מאגרי המידע, צרוף של פריט מידע אחד למשנהו מביאים לשלם הגדול מסך חלקיו, אחזור מאגרי מידע והצלבתם מוסיפים למידע קיים משמעויות נוספות, ומעמיקים את הפלישה לפרטיותם של נשואי המידע.¹⁶

34. במאמר שפרסמו לאחרונה, ושבוחן אמפירית ועיונית את יחסי הגומלין בין פרטיות לבין פומביות בעידן המידע הדיגיטלי, Conley, Datta, Nissenbaum and Sharma מתארות את תעשיית המידע האישי שהתפתחה מהרשומות האלקטרוניות של בתי המשפט :

¹⁴ מיכאל בירנהק מרחב פרטי – הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה (2011) 162.

¹⁵ לעניין מאגרים בלתי חוקיים ראו ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה פ"ד מח (3) 808 (1994) 818 ואילך.

¹⁶ ראה למשל: "עדכון המידע על-ידי השוואתו לנתונים במאגר המידע - אליהם לא יכול היה המערער להיחשף אלמלא תפקידו, היא שהוסיפה למידע הקיים נדבך נוסף, או משמעות נוספת, שלא היו קיימים בו קודם לכן." ע"פ (מחוז-ת"א) 71324/04 בן חיים נ' מדינת ישראל (2006) פסקה 19.

“Among the staunchest supporters of unrestricted online access are data aggregators, such as Choicepoint and LexisNexis. Although they align themselves with supporters of openness, transparency, citizen oversight, and accountability, data aggregators mine personal information in public, including court records, for different reasons entirely. Their business is assembling into dossiers as much information as possible about individuals, touting the utility of this service to all of hardworking, law-abiding society.”¹⁷

35. בתחום המשפט הפלילי, למשל, ניתן ליצור בעזרת המאגרים המשפטיים הבלתי מוגנים **“מרשם פלילי” אלטרנטיבי ו“מתחרה” למרשם הפלילי של המדינה**, ובכך לסכל את מטרת החקיקה של חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ”א-1981. מה טעם במאמצים הרבים שעושה המדינה כדי להגן על המידע הרגיש שבמרשם הפלילי ועל עקרון הרהביליטציה אם בעיבודי מחשב פשוטים, מהירים וזולים יכול כל אדם לבנות לעצמו מאגר מידע של הרשעות באמצעות המאגרים המשפטיים, או לברר בעזרתם לגבי כל אדם ואדם את המידע החסוי שבמרשם הפלילי, לרבות מידע על הרשעות שהתיישנו ואף נמחקו מהמרשם **“המקורי”** של המדינה. בפסיקות מן השנים האחרונות התייחס בית המשפט העליון, הגם שרק אגב אורחא, על בעיה זו מעת לעת.¹⁸

36. מידע בדבר הרשעות פליליות הוא כמובן רק דוגמה אחת מיני רבות למאגרי מידע ו“תיקים דיגיטליים” שניתן לייצר לגבי כל אדם ואדם בעזרת מידע אישי שמוחזק על ידי המדינה, ככל שמידע זה נחשף באופן בלתי מבוקר ברשת האינטרנט. כפי שכותב **Winn** מחשוב מערכת המשפט ללא יצירת מנגנוני הגנה נאותים מביא להפצת מידע אישי רגיש בצורה חסרת תקדים:

“[W]hen courts permit these case files to become electronic and connected to the Internet without proper safeguards, they will make all this personal information available easily and almost instantly for downloading, storage, searching, data compilation, aggregation, and massive dissemination for purposes that were never intended by either litigants, witnesses, victims, jurors, or others involved with or connected to a court proceeding.”¹⁹

¹⁷ Amanda Conley, Anupam Datta, Helen Nissenbaum & Divya Sharma, "Sustaining Privacy and Open Justice in the Transition to Online Court Records: A Multidisciplinary Inquiry" *71 Md. L.R.* 772, 845 (2012) (*pdf*).

¹⁸ “פרסומם של פסקי דין במאגרים האלקטרוניים הופכת חלק מהמידע הקיים במרשם הפלילי לנגיש לכל אדם בלחיצת כפתור, ולפחות באופן חלקי מאפשרת לעיין במידע הנוגע להרשעות מבלי לבקשו מן הנוגע בדבר, לעתים אף בכל הנוגע להרשעות שהתיישנו.” (ע”א 8189/11 **דיין נ’ מפעל הפיס** (21.2.2013) ש’ ברק-ארז בפסקה 44); רע”פ 1201/12 קטיעי נ’ מדינת ישראל (9.1.2014) השופט הנדל בפסקה 18 סיפא: “בחוק המרשם הפלילי ... נקבע כי משעברה תקופה מסוימת מיום הרשעתו של אדם, יראו את ההרשעה כאילו נמחקה ולא יימסר מידע לגביה אלא לגופים המנויים בחוק. האם ניתן מבחינה טכנולוגית להורות על מחיקת הרשעה שפורסמה בפסק דין או בכתבה עיתונאית? השאלות שהוצגו לא יזכו לתשובה במסגרת שלנו. די בהצגת המורכבות העובדתית בפרסום פסקי דין בתחילת המאה ה-21.”

¹⁹ Winn, *Online Court Records* (note 10 above), p. 315.

37. אבל אפילו לפני שנדרשים ליצירת פרופילים אישיים ולמאגרי מידע פיראטיים, קיימת הפגיעה המיידית והמוחשית, שנגרמת לפרטיותם של מתדיינים עקב פרסום. בדו"ח של נציבת הפרטיות בקנדה לשנת 2008 יוחד פרק בנושא פרסום החלטות שיפוטיות באינטרנט ובו מתוארות תחושות ההשפלה והביזוי שמאפיינות את התלונות הרבות שמגיעות אליה בנושא זה:

"Many complainants told us they were distressed to discover – typically with no prior notice – that this type of information about them was available on the Internet for neighbors, colleagues and prospective employees to peruse: ... 'Anybody, anywhere in the whole world, who types my name comes immediately to this personal information.... this situation leaves me open to criticism and mockery' " ²⁰

38. השלכות הפגיעה בפרטיות כתוצאה מאובדן השליטה על המידע האישי הן חמורות, כפי שמיטיב לתאר זאת בירנהק: "שליטה של אחר (המדינה, המעסיק, התאגיד) במידע על אודות אדם שקולה לשליטה של אותו אחר באדם עצמו ... ללא שליטה משפטית במידע על-אודותינו – שליטה המושגת על ידי הזכות לפרטיות – נקלע למשפט הקפקאי של יוסף קי". ²¹

39. לפרסום הווירטואלי של המידע האישי שבפסקי הדין, ולפגיעה החמורה בפרטיות הכרוכה בהם יש גם השלכות קשות על אינטרסים ציבוריים כבדי משקל. ככל שתגדל החשיפה עקב המגע עם הספרה הציבורית כך יירתעו האזרחים מליטול בה חלק, ובעניינו – יימנעו מלפנות לבתי המשפט. כפי שציין, למשל, השופט ישעיהו שנלר:

"... [הזכות לפרטיות] מצדיקה את עצמה ומבלי להיזקק להנמקות תועלתניות, ובשונה מעיקרון הפומביות. עם זאת, ניתן למצוא כי אם לא נשמור על הזכות לפרטיות, הרי שאף זכות הגישה לערכאות תמצא חסרה, באופן שהציבור יירתע מלגשת לערכאות, אם יידע מראש כי פרטיותו תיפגע". ²²

40. עניין לנו, אפוא, בתמריץ שלילי המגביל את זכות הגישה לערכאות – זכות יסוד חוקתית, ²³ הקשורה בטבורה גם לפומביות המשפט. ²⁴ "חסימת הדרך לבית-משפט – בין במישרין בין בעקיפין – ולו באורח חלקי, חותרת תחת ה-*raison d'être* של הרשות השופטת". ²⁵

²⁰ Privacy Commissioner of Canada, *Annual Reports 2007-2008*. Report on the Privacy Act, p. 24.

²¹ מיכאל בירנהק שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות, משפט וממשל יא 9 (2007) 42.

²² ע"א (ת"א) פלוני נ' פלונית (ה"ש 7 לעיל), פסקה 20; וראו עוד: רע"א 3614/97 אבי יצחק נ' חברת החדשות בע"מ פ"ד נג (1) 26, 49; וכן: ת"א (תא) 17303-11-11 פלונית נ' פלוני (ש' אבי כהן, 29.7.2012 ("יתכן אף שקיים אינטרס ציבורי הפוך, כלומר אינטרס ציבורי שלא לפרסם את פרטיה האישיים של התובעת, וזאת כדי לא להרתיע תובעים פוטנציאליים בתביעות לפי חוק פלתי"י)); ת"א (ת"א) 20422-03-13 פלוני נ' אלסקייק חברה לביטוח (ש' יובל גזית, 2.9.2013); ת"א (י-ם) 13161-08 גיל נ' רטינר (ש' שושנה ליבוביץ, 5.8.2013) ("יש לקוות, כי נוכח המגמה החדשה בפסיקה בעניין איסור פרסום שמו של נפגע במסגרת תביעת נזקי גוף ... תחדל הרתיעה מפני בדיקה וקבלת חוות דעת בתחום הנפשי").

²³ למעמדה החוקתי של זכות הגישה לערכאות, ראה: ע"א 733/95 ארפל אלומיניום בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ, פ"ד נא (3) 577, 590-591, 628-630; רע"א 2146/04 מדינת ישראל נ' עזבון המנוח באזל נעים; שלמה לוי תורת הפרוצדורה האזרחית - מבוא ועקרונות יסוד (1999); רע"א 7608/99 לוקי ביצוע פרויקטים בע"מ נ' מצפה כנרת 1995 בע"מ, פ"ד נו(5) 163, 156; בג"ץ 1661/05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל (פסקה 174 לדעת הרוב).

41. כפי שמציינות **Conley, Datta, Nissenbaum and Sharma** :

“In other words, when evaluating the consequences of posting records online, although threats of harm posed to information subjects are important, our analysis highlights another set of key consequences, in particular, 'the administration of justice' itself, that is, goals and values of courts within the judicial system. If, say, victims of certain types of crimes or wrongs do not bring them to the courts or choose alternative venues to settle them, in order to avoid the additional burdens of publicity, there may be cause for concern.”²⁶

פומביות ≠ זכות עיון ≠ חובת פרסום ≠ הנגשה

42. כפי שהקדמנו ואמרנו, המעבר לפרסום פסקי דין באינטרנט, איננו ברור מאליו. “המאגרים המשפטיים” מהווים מאגר מידע של מידע אישי רגיש. העובדה שפסקי הדין והמידע האישי שבהם מתפרסמים כדי לממש את עקרון הפומביות, אינה גוררת בהכרח חובה או סמכות חוקית לפרסום, באופן שחושף את המידע האישי לשימושים שחורגים באופן קיצוני מהתכלית שלשמה מתפרסמים פסקי הדין. נהפוך הוא, שומה על המדינה לשים “גבולות לנגישות למאגרים ולשימוש בהם מעבר למטרה המוגבלת שלשמה ניתנה הסמכות למופקדים על מאגרי המידע”²⁷

43. עניין לנו במתח שבין שני עקרונות יסוד חוקתיים רמי מעלה, הנהנים מעמד חוקתי שווה :

“את ההתנגשות יש לפתור בדרך-כלל תוך בחינת מהותה והיקפה של הפגיעה בכל אחד מהערכים והעקרונות המתנגשים – **תוך הבחנה בין פגיעה בגרעין הזכות או בשוליה** – ואת השפעת ההתנגשות על המערך הנורמטיבי הכללי... פתרונה של התנגשות זו ... אינו ברמה החוקתית. הפתרון מצוי בדברי החקיקה השונים ובפרשנותם הראויה. אלה פוגעים הן בפרטיות הן בפומביות. ההגבלה בחוק של הפומביות חייבת אפוא להתחשב ... בפרטיות; ההגבלה בחוק של הפרטיות חייבת להתחשב ... בפומביות. **שתי ההגבלות צריכות להיות מידתיות.**”²⁸

44. ואכן, כפי שכבר ראינו (בפסקה 28) לעיל, באיזון שבין עקרונות היסוד המתנגשים אין בפנינו ברירה בינארית ועלינו לתור אחר פתרונות מאזנים, שיקיימו בצורה מיטבית הן את פומביות המשפט והן את הגנת הפרטיות.

²⁴ כפי שהטעים כבי הנשיא (כתוארו אז) ברק: “פומביות הדין היא עקרון יסוד של כל משטר דמוקרטי... עקרון זה קשור בזכות הגישה לבית המשפט.” בג”צ 1435/03 פלונית נ’ בה”ד למשמעת של עובדי המדינה, פ”ד נח (1) 529 (2003) 534.

²⁵ ע”א 733/95 ארפל אלומיניום בע”מ נ’ קליל תעשיות בע”מ, פ”ד נא(3) 629, 577 (1997).

²⁶ Conley et al. (note 17 above), 837; see also: Winn, *Online Court Records*, (note 10 above), 315.

²⁷ עש”ם 6843/01 יפתח בן דוד נ’ נציב שירות המדינה, פ”ד נו(2), 918 (2002) 924-925.

²⁸ עניין פלונית נ’ בה”ד למשמעת (ה”ש 24 לעיל), 537-540 (ההדגשה שלי – א”פ).

45. כפי שאומר **Winn** הפרסום הדיגיטלי של פסקי הדין אינו חיוני כדי לקיים את התכליות של עקרון פומביות המשפט, ואפילו אם יש בו משום תרומה שולית נוספת למימוש תכליות זו, עדיין תרומה זו אינה שקולה כנגד הפגיעה החמורה בפרטיות שנגרמת:

“We have lived in a very forgiving world. The 'practical obscurity' of paper judicial records largely sheltered us from the danger of information misuse, while we prided ourselves on our 'public' judicial system.

The world of electronic information is a far less forgiving place. It is now forcing us to recognize - by our actions, if not yet by our words - that the simple abstract rules developed for a world of paperbased information may no longer suffice to resolve the complex problems of judicial information management.

Courts have traditionally been vigilant in protecting individuals from the misuse of sensitive personal information. They must now rise to the difficult task of designing rules to protect litigants and third parties from cyber-mischief and victimization.”²⁹

46. וכפי שמציינות **Conley, Datta, Nissenbaum and Sharma**:

“As useful as court records may be as sources for aggregated repositories of information about people, we are not convinced that an argument has yet been made that prioritizes this function in shaping access policies to court records. Indeed, explicit acknowledgment of it, evaluation of its legitimacy as a policy driver, and its relative benefit weighed against other goals and values, has been conspicuous in its absence [...] satisfying with our “own eyes” that public duty is being properly performed is primary; prying into the private disputes of other citizens is a mere artifact of a system that must deliver the second with the first.”³⁰

47. הדיבור על חשיפת מאגר המידע של הרשות השופטת כעל חלק מעקרון פומביות המשפט וחובת השקיפות, מחמיץ את הפן הגחמני וקזואיסטי של היקף המידע האישי שנחשף אגב פרסום פסקי הדין. במהלך המשפט עובר בית המשפט על מידע אישי לרוב – מידע שנשאר אח"כ בתיקים שאינם מופצים ברשת האינטרנט, ושהעיון בהם כפוף להסדר אחר מזה שבסעיפים 68 ו-70 **לחוק בתי המשפט**. ההחלטה איזה מידע אישי יימצא בפסק הדין אינה נגזרת, גם אינה יכולה להיקבע, לפי האיוון בין פרטיות לפומביות. היא נגזרת מהצרכים השיפוטיים, מדרכי ההנמקה, מהסגנון האישי של כל שופטת ושופט וכיוצא באלה. כך, הפגיעה בפרטיות של מתדיינים שונים אינה אחידה (וראו,

²⁹ Winn, *Online Court Records* (note 10 above), p. 327-328.

³⁰ Conley et al. (note 17 above), 846.

פניית מנהל בתי המשפט בעבר, **השופט משה גל**, לשופטות ולשופטים, שבה ציין: "נבקש את שימת לבכם בעת כתיבת החלטות לעניין איזכור פרטים אישיים שאין חובה בהם ואשר פרסומם עלול לגרום לפגיעה בפרטיותם של המתדיינים"³¹.

48. המחוקק נתן ביטוי לעקרון פומביות הדיון בהוראות **חוק בתי המשפט**, שלפיהן על בית המשפט לנהל את דיוניו בפומבי – בדלתיים פתוחות. לצד כלל זה נקבעו בחוק נסיבות שבהן יש לסגור את דלתות אולם המשפט, או להוציא צו האוסר על כולי עלמא לפרסם פרטים הנוגעים לדיונים המתקיימים בבתי המשפט.

49. **הוראות חוק אלו אינן חלות באופן ישיר על הנגזרות של עקרון הפומביות דוגמת זכות עיון, הקלטה ופרסום**³². הפסיקה שהתייחסה לנגזרות אלו לא ראתה בשתיקת המחוקק כהסדר שלילי, שאוסר על הטלת מגבלות על מימושן, או מטיל חובה לפעול למימושן המוחלט.

50. אמנם, נקודת המוצא היא שיש לתת ביטוי רחב גם לזכויות הנגזרות מפומביות הדיון. אבל הנגזרות אינן שקולות לעיקרון. כך למשל נקבע, שזכות העיון בתיקי ההתדיינות, "הינה נגזרת של העיקרון החוקתי בדבר פומביות הדיון, והיא אחת הערובות למימוש עקרון זה". ויחד עם זאת...:

"במלוא היקפה אין זכות העיון חופפת בהכרח את עקרון פומביות הדיון... בדומה לעקרון פומביות הדיון, אף זכות העיון בתיקי בית המשפט הינה זכות יחסית שיש לאזנה למול זכויות ואינטרסים שונים העלולים להיפגע"³³

51. בטרם נמשיך ראוי שנדגיש: עקרון פומביות הדיון, כמו גם עקרון השקיפות וחוק חופש המידע, יוצאים "מנקודת המוצא לפיה זכותו של הציבור לקבל מידע על אופן פעולתן של רשויות ציבוריות"³⁴. זכות זו היא זכות "חיובית" במובן זה שהרשות אינה יוצא כדי חובתה בכך שהיא אינה מערימה מכשולים בדרך למימושה. עליה לשאוף ולפעול כדי להגדיל את הנגישות של המידע שמצוי בידיה - להקל על דרכי העיון בו, לפרסמו ולהפיצו באופן יעיל. יתרה מכך, "ככלל, יש חובה לעשות מאמץ כדי להנגיש מידע באמצעות שימוש בטכנולוגיות חדשות... לחתור לקידום חופש המידע באמצעות שימוש במערכות מחשוב מתאימות"³⁵.

52. זהו הכלל שלאורו אנו תובעים מהרשויות לפעול במקרים רבים. ועדיין, ישנם יוצאים מן הכלל - נסיבות ושיקולים שבהתקיימם מוסמכת הרשות, ולעיתים אף חייבת, דווקא להגביל את אופן הנגשתו ופרסומו של המידע כדי להגן על זכויות ועקרונות יסוד חוקתיים מתנגשים.

³¹ פניית מנהל בתי המשפט לשופטים, מיום 5.8.2009.

³² פרסום פסקי הדין אינו שקול לפומביות הדיון, הוא רק נגזרת אפשרית שלה: ר' ב"ש 5759/04 **תורג'מן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח (6) 658 (2004) 662.

³³ **בג"צ תקנות העיון** (ר' הי"ש 2 לעיל) פסקאות 21-22.

³⁴ **שם**, פסקה 19.

³⁵ ע"מ 1786/12 **ג'ולאני נ' המשרד לביטחון פנים** (20.11.2013).

53. בכפוף להדגשה שלעיל נחזור לזכות הנגזרת של עיון בתיקי ההתדיינות: מאז שנת 2003, מועד התקנת תקנות העיון החדשות, אין הגבלה על זכות העיון בפסקי הדין: "כל אדם רשאי לעיין בהחלטות שאינן אסורות לפרסום על פי דין".³⁶ ועדיין, תקנות העיון, ופסיקת בית המשפט העליון שאישרה את חוקיותן, מלמדות אותנו, **שהזכויות הנגזרות מעקרון הפומביות אינן חופפות לו בהיקפן**. אדם שישב אתמול באולם בית המשפט והקשיב לדברים שתועדו בפרוטוקול, אינו יכול לגשת למחרת היום לארכיון בית המשפט, לשלוף את התיק ולעיין באותו פרוטוקול. לצורך זה עליו להגיש בקשה בהתאם ולקבל היתר מבית המשפט. בדונו בבקשה שוקל בית המשפט, בין היתר, את הפגיעה בפרטיות.

54. זאת ועוד, הוראות **חוק בתי המשפט** בדבר סגירת דלתות ואיסור פרסום, ופסיקות שמלאו אותן בתוכן, אינן חלות באופן ישיר על העניין שלפנינו. אדרבא, הבקשה לעיין בתיק רלבנטית דווקא באותם מקרים שבהם לא הוצא צו איסור פרסום. סקירה של החלטות בבקשות לעיין בתיקים מלמדת שהן **אינן נדונות לאורה של אמת המידה המחמירה של "פגיעה חמורה בפרטיות"**, שאותה קבע המחוקק במקרה שמבקשים איסור פרסום.

55. לבסוף, פסיקת בית המשפט העליון בעניין תקנות העיון מהווה, להלכה ולמעשה, גם הכרה **בחשיבותה של האנונימיות המעשית (Practical Obscurity) כחלק אינטגרלי מהזכות לפרטיות ומהאיזון בינה לבין נגזרותיו של עקרון פומביות המשפט**.

56. בכך גם נדחתה פרדיגמת הסודיות (**secrecy paradigm**), שהזכרנו (בפסקה 28) לעיל: חשיפתו של מידע אישי (או פסק דין ובו מידע אישי) בהקשר ובהיקף מסוימים, אינו מאיין את הזכות לפרטיות ואינו פוטר אותנו מלהמשיך ולהגן עליה בנסיבות אחרות. התובנה שפרטיות אינו שקולה לסודיות היא גם זו שהנחתה את בתי משפט, שעה שהחליטו **לאסור פרסום** שם של בעל דין **לאחר ולמרות שפסק הדין עם כל הפרטים המזהים כבר פורסם ברבים**.³⁷ ונדגיש, בענייננו אין מדובר על איסור פרסום, אלא אך ורק על אופן ההפצה של פסקי דין ברשת האינטרנט על ידי מערכת בתי המשפט באופן שנותן מענה מידתי לכל הזכויות והאינטרסים הציבוריים הנוגעים בדבר. הגבלת ההנגשה של פסקי דין ברשת האינטרנט אינו גורר אחריו איסור פרסום – מלא או חלקי – של תוכן פסק הדין לרבות השם והפרטים המזהים של בעלי הדין וצדדים שלישיים שנזכרים בו.

57. באופן דומה, נקבע כי מכוח עיקרון פומביות הדיון נגזרת זכותו של אדם לערוך רישום מילולי של המתרחש באולם, אך לא בהכרח יותר לו להפעיל מכשיר הקלטה. זאת, בין היתר, ככל ש"יש בהקלטת הדברים כדי להביך את העדים" או שקיים חשש, "כי כוונת המקליט היא להביא

³⁶ תקנה 2(ב), תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקי בית המשפט), התשס"ג-2003.

³⁷ בית המשפט העליון אסר על פרסום שמה של תובעת בנוזיקין, חמש שנים לאחר שפסק הדין בעניינה כבר פורסם. בשולי החלטתו הורה בית המשפט למזכירות לדאוג להסרת פסק הדין מאתרי האינטרנט השונים (ע"א 8869/00 פלונית נ' ד"ר שלו 2008); כך נעשה גם בעניין ע"א (ת"א) פלוני נ' פלונית (ה"ש 7 לעיל). גם פסק הדין התקדימי ברע"א 481/13 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' פלונית (2013) הורה על איסור פרסום שם המערערת לאחר שזה פורסם כבר בכל האתרים המשפטיים; ובבית הדין הארצי ראו: ע"ע (ארצי) 247/07 פלונית נ' סופיה קוצ'יק (12.10.2009).

להשמעת הדברים מחוץ לכותלי בית המשפט, באמצעות הרדיו או הטלוויזיה, או בפני פורום אחר.³⁸ לימים כאשר הוסדרה סוגיית ההקלטה בחוק נקבע בין היתר:

"כי ההקלטה של הדיון תישמר בידי בית המשפט ולא תיוותר לשימושו החופשי של הצד שמימן אותה, כדי למנוע פגיעה אפשרית בצדדים ובעדים שהוקלטו - פגיעה שעלולה להיות קשה מפרסום הדברים בפרוטוקול כתוב".³⁹

58. הנה כי כן, מעקרון פומביות הדיון נובעת באופן ישיר הזכות לשבת באולם המשפט, לתעד בכתב את מהלך הדיון, ולדווח עליו לעולם החיצון. השימוש במדיה כזו או אחרת לשם תיעוד הדברים או הפצתם, אינו נתפש כנגזרת ישירה והכרחית של פומביות הדיון.⁴⁰ על כן הוא עשוי להיות כפוף למגבלות ואיסורים וזאת, בין היתר, על מנת שלא להגביר את החשיפה ואת הפגיעה בפרטיות.

59. אחד השיקולים שבעטיים הוחלט שלא להתיר שידור ישיר מאולמות בתי המשפט היה שהדבר "יגביר את החשיפה" של המשתתפים בהליך השיפוטי ויסב פגיעה בלתי מידתית בזכויות היסוד שלהם לכבוד ולפרטיות:

"יש לזכור כי הזכות לפרטיות מעצם טיבה, אינה נשמרת באופן מלא בין כתלי בית- המשפט... עם זאת, אין לפגוע בזכות לפרטיות מעבר לנדרש לצורך קיום ההליך השיפוטי. הנה כי כן, על-אף שהזכות לכבוד ולפרטיות של הנוטלים חלק בהליך השיפוטי אינן זכויות מוחלטות, החששות מפני פגיעה בלתי מידתית בהם, מצטרפים לגדר הטעונונים כנגד סיקור אלקטרוני של הליכי-משפט".⁴¹

60. באופן דומה יש לבחון את סוגית פרסום פסקי הדין. ברי שהמחוקק לא ראה בפרסום מלא של פסקי הדין כסמכות חובה, הנגזרת מעקרון פומביות הדיון. הפרסום היה אחד מאותם עניינים ששר המשפטים רשאי להסדירם בתקנות לבדו וללא אישור המחוקק.⁴² במשך שנים ארוכות התפרסמו בכרכי הפסיקה מיעוט פסקי הדין של בית המשפט העליון ו"דגימה" של פסיקת הערכאות האחרות מבלי שהדבר יפגע בתכליות של עקרון הפומביות.⁴³

³⁸ בג"צ 305/89 ניר נ' בית משפט השלום (תעבורה) למחוז חיפה, פ"ד מה (3) 203, 210-211 (1991).

³⁹ דברי ההסבר להצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 51), התשס"ח – 2008 (הצ"ח הכנסת מס' 216 עמ' 232); ואכן, בהתאם לסעיף 68 (ב) לחוק בתי המשפט: "הורה בית המשפט על הקלטת הדיון לבקשת בעל דין, תישמר ההקלטה בידי בית המשפט, וכל בעל דין יהיה רשאי להאזין לה".

⁴⁰ ראו: "איננו סבורים, כי בדחיית הבקשות שלפנינו, יש משום פגיעה בעקרונות פומביות הדיון... או בזכות הציבור לדעת, שכן נציגי התקשורת אינם מנועים מלנכוח באולם, מלסקר את הדיון, ומלהביא לידיעת הציבור את הנעשה בין כתלי בית המשפט, ואין בעובדה שהסיקור לא יתבצע 'בשידור חי', כדי להמעיט מהגשמתם של העקרונות האמורים." ת"פ (י-ס) 5735/08 מדינת ישראל נ' משה קצב, (2008); העדר קשר מחייב בין פומביות ודלתיים פתוחות לבין צילום והקלטה אינו ייחודי רק בהקשר של בתי המשפט. באופן דומה נפסק לגבי ישיבות של מועצת עירייה: "חככתי בדעתי בעניין הבקשה להתיר צילום פרטני של הישיבות. אין צילום ממוסד מטעם המועצה... אלא שהגעתי לכלל מסקנה שאינני יכול לכוף את העירייה לבצע מהלך כזה והעדרו אינו פוגע בעקרונות החוקתיים הנוכחים לעיל." עת"מ (ת"א) 43108-03-12 עזרא נ' עיריית הרצליה, (2012); אושר ב-עע"מ 7580/12 עזרא נ' ראשת עיריית הרצליה, (2013).

⁴¹ הוועדה לבחינת הפתיחה של בתי-המשפט בישראל לתקשורת אלקטרונית, בראשות השופטת דורית ביניש, ע' 83 (2004).

⁴² סעיף 83 (ב) לחוק בתי המשפט: "שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות... פרסום פסקי דין של בתי משפט". תקנות בעניין זה, בשונה מתקנות אחרות, אינן טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

⁴³ זה הרקע להוראת סעיף 29 לחוק הגנת הפרטיות, שמסמיכה את בית המשפט שדן בהפרת הוראות החוק, לחייב את הנאשם או הנתבע לפרסם את פסק הדין "בנוסף לכל עונש וסעד אחר".

61. למעשה גם הפרסום המדגמי של פסקי הדין לא נועד לשרת את אותן התכליות אלא את עקרון התקדים המחייב. זה גם מה שעמד מאחורי הפצת תקליטאורים דוגמת "פדאור" ו"תקדין". דו"ח הוועדה שמונתה בשנת 1990 לבדוק את נושא "אחזור מידע משפטי ממוחשב" כלל אינו מתייחס לפומביות הדין. מטרת הוועדה היה לתת מענה לבעיה אחרת:

"משפטנים נדרשים לבחון ולמיין חומר משפטי רב היקף ... הקמת מערכת ממוחשבת לאחזור מידע מתוך מאגר משפטי בו כלולים המקורות העיקריים של המשפט הנוהג בישראל... הינה משימה בעלת חשיבות ציבורית, העשויה להביא לשיפור משמעותי ברמה המקצועית של השרות המשפטי במדינה, וכן לתוספת יעילות וחסכון ניכרים בזמנם של העוסקים במקצוע, על כל מגזריו ומישוריו".⁴⁴

62. בהתאם לזאת, ההתלבטות שעמדה במרכז דיוני הוועדה היתה בין הפצת תקליטורים לבין מערכת אחזור במחשב מרכזי אחד. השיקולים שהנחו אותה היו יעילות, נוחות השימוש ועלויות. דו"ח הוועדה כלל אינו מתייחס לנושא הפרטיות – השיקולים היחידים שמזכירים או קרובים לסוגיה זו נוגעים ל"אבטחת מידע" במובן של "למנוע כתיבה למאגר ע"י משתמשים לא מורשים", והגנת פרטיותו של המשתמש במערכת: "מנגנוני בטיחות מידע, שימנעו חשיפת אסטרטגיות החיפוש של משתמש כלשהו... בפני משתמשים אחרים במערכת (כגון הצד שכנגד באותו תיק, וכן, כדי למנוע חשיפת כיוון המחשבה של השופט בתיק בהכנת פסק הדין...)".

63. פרסום והפצה של מכלול הפסיקה – ולא כל שכן פרסום על פס מגנטי, ולימים פרסום וירטואלי – לא נתפשו, אפוא, בדין כחלק הכרחי מפוביות הדין. הפרסום נחזה כסמכות רשות או סמכות עזר, שהיקפה ותכנה נותרו לשיקול דעתן של הרשויות.

64. יחד עם זאת, אין לחדד שהתפתחות טכנולוגית עשויה בהחלט לשנות גם את ההיקף הנורמטיבי של הסמכות המנהלית. ככל שטכנולוגיה, שיש בה כדי לתרום לקידום התכלית שביסוד הסמכות, נעשית רווחת וזולה יותר – כך הופך השימוש בה לחלק מפעולתה של רשות סבירה. כך, למשל, לאחר שהשימוש במכונות צילום ובמחשבים הפך להיות רווח, החלו בתי המשפט "לקרוא אל זכות העיון גם את הזכות לקבל תדפיס של אותם נתונים" (אך גם זאת – "אלא אם מתבקשת מסקנה אחרת", ללמדך שגם כאן יתכנו שיקולים, כגון הגנת הפרטיות, שיבססו יוצאים מן הכלל).⁴⁵

65. באופן דומה, ו"במבט הצופה פני עתיד... לא לעד תוכלנה הרשויות להישמע בטענה כי המידע שברשותן אינו ממוחשב, ומטעם זה, קשה להפיקו ולהציגו בפני מי שנדרשים לו".⁴⁶ למעשה כבר

⁴⁴ דין וחשבון הוועדה לאיחזור מידע משפטי ממוחשב, בראשות השופט לויט, עמ' 2 (1990).

⁴⁵ בג"צ 7256/95 פישלר נ' מפכ"ל המשטרה, פ"ד נ (5) 1, 12 (1996); בית המשפט העליון לא דחה את הטענה שלפיה יתכנו נסיבות שיצדיקו שלא לאפשר קבלת תדפיס כחלק מזכות העיון, אלא שבאותו עניין הוא סבר שלא התקיימו נסיבות כאמור, ועל כן לא "מתבקשת מסקנה אחרת". מעניין לציין, שמשד המשפטים פתר את החשש מפני פגיעה בפרטיות כתוצאה מהנפקת תדפיס של המרשם הפלילי בדרך מקורית וראויה: התדפיס עוצב באופן שאפשר לבעל המידע (מי שהתדפיס מתעד את עברו הפלילי) להציג תדפיס חלקי מבלי שמקבל התדפיס (המעסיק שאילץ אותו "להסכים" לפגיעה בפרטיותו) יוכל לדעת שהוא מקבל תדפיס עם מידע חלקי. במילים האחרות, התדפיס עוצב ב"ארכיטקטורה" של privacy by design.

⁴⁶ עמ"מ ג'ולאני (ה"ש 35 לעיל).

היום, חובה לפרסם מידע ציבורי מסוג מסוים – למשל הנחיות פנימיות - כוללת ברגיל גם פרסום באינטרנט.⁴⁷ אבל ככלל, וכפי שאומרת פרופ' **דפנה ברק-ארז** :

"לפי שעה, היקף המידע שהרשויות מעמידות לרשות האזרחים באמצעים אלקטרוניים נתון לשיקול דעתן ולמדיניותן... ההרחבה של מסגרת המידע הנגיש באמצעות אתרי האינטרנט של הרשויות נעשית עדיין כעניין של מדיניות, ומסורה לשיקול דעתן. זהו מצב שאינו מניח את הדעת."⁴⁸

66. ועדיין, גם במקום שחידושים טכנולוגיים הופכים לרווחים באופן שמחייב לשקול את יתרונותיהם ואת שילובם בפעולת המנהל הציבורי, עדיין באותה מידה קיימת חובה לשקול את חסרונותיהם, לרבות פגיעה אפשרית בזכויות יסוד.

67. מעבר מהפצת מידע בדרכים מסורתיות להפצה באמצעים דיגיטליים הוא מהלך דרמטי שעשויות להיות לו השלכות מרחיקות לכת. וכפי שכותבת **ברק-ארז** :

"גם ההחלטה על מחשוב המערכת השלטונית והבחירה הנלווית לה בין כמה חלופות טכנולוגיות מגלמות בחובן הכרעות ערכיות... ההחלטות העקרוניות על מעבר לשימוש בטכנולוגיה צריכות להיות בעצמן נושא לדיון ציבורי – ולא להיתפס כעניין ניהולי פנימי... החלטות אלה צריכות להתפרסם, על מנת לאפשר דיון וקבלת תגובות מן הציבור לגבי הכרעות הערכיות שהן מבטאות וההשלכות האפשריות שלהן על זכויות יסוד... על הרשויות להקדים ולהגדיר, בכל הקשר והקשר, מהן המטרות שהמעבר הטכנולוגי נועד להשיג... הגדרת המטרות צריכה ויכולה להשפיע על הבחירות הקונקרטיות שיעצבו את הרפורמה הטכנולוגית."⁴⁹

68. לאור זאת, **סמכות חוקית להעביר מידע או לפרסמו אינה כוללת בהכרח היתר לעשות זאת באמצעות מדיה דיגיטלית**. כפי שכותב פרופ' **יצחק זמיר**, הנחה היא שהמחוקק אינו מתכוון להקנות במשתמע סמכות לפגוע בזכויות אדם.⁵⁰ זה הכלל שעמד ביסוד פסיקת בית המשפט העליון בעניין העברת המידע ממרשם האוכלוסין אל הבנקים. חיבור מסופי הבנקים למאגר המידע ברשות האוכלוסין, נוצל בפועל אך ורק להעברת מידע באותם תנאים שנקבעו בחוק לגבי העברת מידע מנואלית. חרף זאת, נקבע בפסק הדין כי "**התחברות גוף פרטי, דרך קבע, למאגר מידע ממשלתי**" פוגעת בזכות היסוד לפרטיות, ובהעדר סמכות מפורשת בחוק – היא אסורה.⁵¹

69. גם במקום שקיימת **סמכות חוקית לפגוע בזכות אדם**, מחובתה של הרשות להפעילה באופן שימצאם ככל האפשר את הפגיעה :

⁴⁷ השוו': עע"מ 7189/11 **אזח"מאן נ' משרד התחבורה**, (2013), שבנסיבותיו הסתפק בית המשפט בפרסום אחר, תוך שהוא מציין ש"מן הראוי היה לפרסמו ברבים. כיום אפשר לפרסם נהלים מעין אלה בלי טרחה רבה, כגון באמצעות אתר האינטרנט של הרשות המינהלית." (השופט נאור בפסקה 47); אל מול עת"מ (י-ם) 530/07 **האגודה לזכויות האזרח נ' משרד הפנים** (2007) שבנסיבותיו הורה בית המשפט לפרסם את נהלי משרד הפנים גם ברשת האינטרנט.

⁴⁸ דפנה ברק-ארז "המשפט המינהלי בעידן המדינה האלקטרונית" **המשפט יג**, 121, 130 (2008).

⁴⁹ **שם**, 123-124.

⁵⁰ יצחק זמיר, הסמכות המנהלית, 345 (2010).

⁵¹ בג"צ 8070/98 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים**, פ"ד נח (4) 842 (2004) 854.

"במקום שרשות מנהלית מפעילה סמכות שיש בה כדי לפגוע בזכות מזכויות אדם, עצם האפשרות של פגיעה בזכות זאת היא שיקול ענייני במסגרת שיקול הדעת של הרשות... אין די בכך שהחוק העניק לרשות סמכות לפגוע בזכות, ואף אין די בכך שהפעלת הסמכות תשרת צורך ציבורי; אלא שהרשות חייבת לשיקול גם את הפגיעה האפשרות בזכות ואת עוצמת הפגיעה, ולתת לה את המשקל הראוי. המשקל הראוי יחייב את הרשות למצוא את האיזון הנאות בנסיבות המקרה בין הצורך הציבורי לבין הזכות האישית."⁵²

70. ואכן, מאגרי מידע ציבוריים, שרגישות המידע האישי שבהם פחותה מזו שבמאגר פסקי הדין, לא הונגשו ברשת האינטרנט אלא לאחר שננקטו אמצעים יעילים שיבטיחו שלא ייעשה בהם שימוש החורג ממטרותיהם.

70.1. טלו למשל את ה"טאבו" – מאגר מידע שהועמד לעיון הציבור על-פי סמכות כדין. חובתו של רשם המקרקעין לאפשר לכל אדם לעיין במרשם ולקבל העתקים מן הרשום בו – לדעת מיהם בעלי הזכויות בחלקת מקרקעין מסוימת.⁵³ היעלה על הדעת שהרשם היה ממלא חובה זו על דרך של הנגשת מאגר המידע שברשותו לרשת האינטרנט, באופן שמאפשר לערוך חיפוש ולאתר את הנכסים שרשומים במאגר על שם אדם פלוני? ואכן, בפועל ניתן להגיש למרשם רק שאילתה לפי פרטי חלקה ולא לפי פרטים מזהים של אדם.

70.2. באופן דומה נקבעה בחוק זכות עיון במאגר המידע של רשות מקרקעי ישראל. זכות העיון מוסדרת בתקנות, שמגבילות אותה לביורר הזכויות בחלקה מסוימת, ומוציאות את האפשרות שהיא תנוצל על דרך שאילתה לפי שם או מספר תעודת זהות.⁵⁴

70.3. בנק ישראל הוסמך בחוק "לפרסם את שמות הלוקחות המוגבלים החמורים". סמכות זו בוצעה בתחילה ברישול, על דרך הנגשת קובץ אקסל ברשת האינטרנט, ללא כל מגבלה טכנולוגית על העתק את המידע, אגירתו ושימוש בו. בעקבות התערבותו של רשם מאגרי המידע שונו סדרי העיון. בנק ישראל הסיר "את קובץ החשבונות המוגבלים של לקוחות יחידים... ועבר לפרסם את המידע באמצעות שירות שאילתות..."⁵⁵

71. למעשה, גם מערכת נט-המשפט עוצבה באופן שמצמצם את הפגיעה בפרטיות הצדדים. המערכת מאפשרת לאתר החלטות שיפוטיות בתיק מסוים, ואינה מאפשרת חיפוש לפי שם אדם ואיתור ההתדיינות שבהם אותו אדם השתתף.

⁵² יצחק זמיר, הסמכות המנהלית, 170 (2010).

⁵³ סעיף 124 לחוק המקרקעין, התשכ"ה-1965: "הפנקסים המתנהלים בלשכה יהיו פתוחים לעיון הציבור, וכל אדם רשאי לעיין בהם ולקבל העתקים מן הרשום בהם". תקנה 91 לתקנות המקרקעין, (ניהול ורישום), התשע"ב-2012: "עיון בפנקסים ייעשה באמצעות צפייה במידע על רישום נכס או זכות בפנקסי המקרקעין, לרבות באמצעות עיון מקוון באמצעות מחשב."

⁵⁴ סעיף 4 טו לחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ד-1960: "הרשות תנהל מאגר מידע, שיהיה פתוח לעיון הציבור ושבו ייכללו פרטים על התקשרויות חוזיות של הרשות לגבי מקרקעין שבניהולה"; תקנות מינהל מקרקעי ישראל (מאגר המידע), תשס"ד-2004 תקנה 3. (א) "שאילתה לקבלת מידע ממאגר המידע תוצג לפי נתונים מזהים, שעליהם ייוספו, במידת הצורך, גם שם משפחה, שם פרטי ומספר תעודת זהות של בעל זכות..."

⁵⁵ טיוטת הנחייה של רשם מאגרי המידע: "איסור המשך שימוש של הבנקים במידע על הגבלת חשבונות לאחר תום תקופת ההגבלה"; למקור הסמכות ראו: סעיף 14 לחוק שקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981: "... בנק ישראל רשאי לפרסם את שמות הלוקחות המוגבלים החמורים, בציון פרטי הזיהוי כפי שנקבעו בתקנות ואת תאריך סיום ההגבלה".

72. פתרון ראוי אחר נמצא על ידי לשכת ההוצאה לפועל, ולימים – רשות האכיפה והגבייה במשרד המשפטים: החלטות הרשמים מפורסמות במדיה דיגיטלית כשהן מפולמנות. עקרון פומביות הדיון והביטוי שניתן לו בהוראות **חוק בתי המשפט** חלים גם על רשמי ההוצאה לפועל⁵⁶ אך אין בהם דבר שמשמית את הבסיס החוקי לדרך הפרסום האמורה.

73. ככל הנראה, ולצורך הדיון דן אין אנו נדרשים לקבוע מסמרות בעניין, הדיון הקיים מאפשר להנהלת בתי המשפט להגביל את הפרסום הדיגיטלי של מאגר הפסיקה מעבר למה שנעשה בהחלטה שבמוקד עתירה זו: לנהוג כמו רשות האכיפה והגבייה, ולפרסם ברשת האינטרנט (או להעביר לגורמים אחרים דוגמת האתרים המשפטיים) את פסקי דין כשהם מפולמנים - ללא הפרטים המזהים של הצדדים, ובלבד שבמקביל תהיינה דרכים אחרות לעיין בפסקי הדיון המלאים והמזוהים - כל עוד אין הם כפופים לצו איסור פרסום לפי סעיפים 68 ו-70 **לחוק בתי המשפט**..

זהו הפיתרון שעליו ממליצות **Conley, Datta, Nissenbaum and Sharma**.⁵⁸

74. אלא שלענייננו די בכך **שהנהלת בתי המשפט מוסמכת, ככל שאינה חייבת על פי דין, למנוע את האינדוקס של מאגר פסקי הדיון ואת הנגשתו למנועי החיפוש הוירטואליים**. בשלב זה אין אנו מבקשים "להחזיר את הגלגל" עשרים שנה לאחור, מה גם שהסוגיה בכללותה נבחנת בשנתיים האחרונות על ידי וועדה שמונתה במיוחד לעניין זה. אבל עבודת הוועדה ותהליך יישום המלצותיה צפויה להימשך עוד זמן רב. אין זה ראוי להמתין לסיום תהליך הבחינה הממושך בזמן שגורמים אחרים פועלים על דעת עצמם ו"קובעים עובדות בשטח". אינדוקס המאגרים המשפטיים הוא פרקטיקה חדשה יחסית, שגורמת לפגיעה חסרת תקדים בזכויות היסוד. כל אימת שאנו, באגודה לזכויות האזרח, עדים לעוצמת הפגיעה והצער של פונים ופונות בעניין זה, אנו נמלאים מבוכה להשיב להן ש"שמונתה ועדה". בחינה מעמיקה ומקיפה של הסוגיה היא חשובה וראויה, אבל היא אינה משהה את החובה להפעיל שיקול דעת ולפעול לצמצום היקף הפגיעה כבר עתה.

75. האופן והתנאים שבהם מועבר המידע לאתרים המשפטיים, אינם מקודשים וסטייה מהם אינה טעונה שינוי חקיקתי. אכן, הדרך שבה הרשות פרשה את הדיון עשויה להשליך על האופן שבו בית המשפט יפרש אותו. אבל בענייננו, אינדוקס האתרים המשפטיים לא בוצע על ידי הנהלת בתי המשפט או בברכתה - אין מאחוריו "פרשנות" של הרשות אלא פעולה חד צדדית של גורמים מסחריים.

⁵⁶ **סעיף 33** לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, מפנה להוראות **סעיף 104** לחוק בתי המשפט ודרכו מחיל את הוראות סעיפים 68 עד 79 ו-81 באותו חוק גם "על רשם הוצאה לפועל ועל הדיונים לפניו, בשינויים המחויבים...".

⁵⁷ עתי"מ (ת"א) 24867-02-11 א"י.די. **איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע** (2012); ערעור על פסק הדין נמחק אך בית המשפט העליון ראה לנכון להביע את הסכמתו לפסיקת בית המשפט המחוזי והנמקוטיה: ע"מ 7043/12 א"י. ד"י. **איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע** (2014).

⁵⁸ **Conley et al.** (note 17 above).

76. מכל מקום, גם אם הכלל הפרשני האמור היה רלבנטי לענייננו אין בו כדי להכריע: אל לנו לקדש את המציאות הטכנולוגית שנוצרה מבלי משים ולהפוך אותה ל"דין". כפי שהטעימה **השופט ד"ר מיכל גונן-אגמון**, תוך הפנייה ל**בירנהק** :

"דווקא קיומן של הטכנולוגיות המודרניות, המאפשרות שילוב בין יכולת העברת המידע במהירות והיכולת לאוספו, מחייבות הטלת מגבלות על יכולות אלה, ומאפשרות את הטלתן. אכן: 'אין הכרח שהזכות לפרטיות "תמות" לנוכח טכנולוגיות חדשות. הזכות ניצבת בפני אתגרים, אבל ההחלטה על גורל הזכות – לחיים או לחידלון – היא החלטה ערכית-חברתית, ולא טכנולוגית.' (ראו בירנהק, הזכות לפרטיות, עמ' 44-45)⁵⁷"

77. המסקנה המתבקשת היא שהנהלת בתי המשפט מוסמכת ואף חייבת להגן על מאגר המידע שהיא מנהלת - להתנות את העברתו לאתרים המשפטיים בכך שיתחייבו שלא להפקירו ברשת האינטרנט, ולנקוט באמצעים טכנולוגיים שיימנעו מאחרים להעתיק את תכנו מאתר "נט המשפט".

תגובת הצדדים לבקשה

78. העותרת הודיעה, כי היא "**מתנגדת בתוקף לבקשה**", וזאת מהנימוקים הבאים :

"ראשית, בקשתכם מוגשת לבית המשפט הנכבד פחות משבועיים לפני מועד הדיון בעתירה גופה, הגם שבית המשפט הנכבד נעתר לבקשתכם לעיין בתיק בית המשפט ובכתב העתירה לפני יותר מחודשיים (!). הגשת תגובה עניינית לבקשה זו, ככל שתידרש, זמן כה קצר לפני הדיון, תמנע ממרשתנו לגבש מענה ראוי וממצה, שעה שתגובת המדינה לעתירה טרם הוגשה ועל מרשתנו להתכונן אף למענה לטענות שתיטענה בגדרה, עובר לדיון.

שנית, לגופו של עניין, ומבלי לגרוע מכל טענה העומדת למרשתנו בעניין זה, הרי שלגישת מרשתנו, כבר על פני הדברים, אין זהו המקרה או ההליך המשפטי המצדיק צירוף ידיד בית משפט."

79. **המשיבה** הודיעה, כי תותיר את ההכרעה בבקשה לשיקול דעת בית המשפט הנכבד.

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר למבקשת להצטרף לדיון דכאן במעמד ידיד בית המשפט ולהביא במסכת שיקוליו גם את הדברים דלעיל.